

Šiaurės Airijos tautinių mažumų grupių patirtis švietimo srityje

Mokslinio tyrimo suvestinė

Kontekstinė informacija

Nors Šiaurės Airijoje (ŠA) jau seniai gyvena tautinių mažumų bendruomenės, per pastaruosius du dešimtmečius matėme žymią imigraciją į šį regioną. Mokykliniu lygmeniu, mokiniai iš tautinių mažumų ir atvykėlių bendruomenių dabar sudaro atitinkamai 6,1 % ir 5,5 % visų mokinių (Šiaurės Airijos Švietimo ministerija, 2023) – pastarųjų skaičius padidėjo nuo 2,8 % 2012–2013 metais.

Nors įvairesnė mokinių populiacija simbolizuoja žymius visuomenės ir švietimo sistemos pokyčius, kuriuos istoriškai apibrėžė bendruomenių susiskaldymas, per pastaruosius 20 metų tautinių mažumų, imigrantų ir atvykėlių grupių (toliau – tautinių mažumų grupės) patirtis ŠA švietimo srityje buvo mažai studijuojama. Užsibrėžus keturis tikslus, šiuo tyrimu buvo siekiama pašalinti esamos įrodymų bazės spragą:

- 1) Iširti, kaip tautinių mažumų šeimos pasirenka mokyklas savo vaikams ir kokios aplinkybės lemia šiuos sprendimus.
- 2) Išnagrinėti vaikų ir tėvų patirtį mokykloje ir dalyvaujant mokyklinėje veikloje.
- 3) Iširti vaikų ir tėvų požiūrį į ŠA ugdymo programą ir jos pristatymą, įskaitant paramą dėl anglų ir paveldo kalbų.
- 4) Pateikti įrodymus ir rekomendacijas politikos ir praktikos sumetimais, siekiant pagerinti tautinių mažumų grupių patirtį švietimo srityje.

Metodika

Šis mokslinis tyrimas apėmė: literatūros, vyriausybinių ir mokyklinio lygmens politikos ir duomenų apie tautinių mažumų grupių švietimą ŠA apžvalgą; kokybinius tyrimus su 62 vaikais nuo 9 iki 15 metų amžiaus (30 moterų ir 32 vyrai) ir 53 tėvais (41 moteris ir 12 vyrų) iš įvairių tautinių mažumų grupių visame regione; ir pokalbius bei tikslines grupes su 43 suinteresuotomis šalimis, įskaitant pedagogus, politikos formuotojus bei įstatyminių ir visuomeninių įstaigų atstovus. Visi pirminiai duomenys buvo surinkti tarp 2022 m. balandžio ir 2023 m. kovo mėnesių.

Pagrindinės išvados

Priėmimas į mokyklą

- Imigravusiems tėvams, ypač tiems, kurie prasčiau moka anglų kalbą, yra sunku susigaudyti sudėtingoje Šiaurės Airijos švietimo sistemoje. Paraiškų procesas taip pat gali būti sudėtingas tiems, kurie turi žemesnį raštingumo lygį ir prasčiau supranta internetines technologijas.
- Atstumas nuo namų iki mokyklos ir priimamų vaikų įvairovė yra svarbūs veiksniai tėvams renkantis mokyklą. Nors mokyklos denominacija daugeliui šeimų nėra prioritetas, kai kuriems mažumos tikėjimų tradicijų besilaikantiems tėvams rūpi, kaip paremti savo vaiką krikščioniško etoso mokykloje.
- Naujai atvykę mokiniai, ypač vaikai iš pabėgėlių ir prieglobsčio ieškančių šeimų, dažnai ilgai laukia vietos mokykloje. Nors su dauguma mokyklų galima susitarti, buvo pranešta, kad turėdamos laisvų vietų kai kurios mokyklos atsisakė priimti naujai atvykusius mokinius.
- Perėjimo į gimnaziją testas kelia ypatingus iššūkius migrantų šeimoms, ypač toms, kurios atvyksta į ŠA vėlesniaisiais pradinės mokyklos metais. Kai kurie imigravę tėvai praneša, kad priėmimo į gimnaziją procesas pastatė juos į nepalankią padėtį.

Mokyklos ir ugdymo programos patirtis

- Šeimos plačiai praneša patyrusios žodines ir fizines rasistines patyčias, taip pat tiesioginę ir netiesioginę diskriminaciją. Nors rasistinės patyčios neigiamai veikia vaikų psichikos sveikatą, gerovę ir požiūrį į mokyklą, mokyklos dažnai netinkamai sprendžia rasistinius nutikimus.
- Vaikai ir tėvai iš esmės teigiamai vertina mokymąsi ir dalijimąsi informacija apie kultūrinę ir religinę įvairovę mokykloje, tačiau kai kurie nurodo, kad yra poreikis daugiau atstovauti mažumų kultūras, religijas ir kalbas, istorinę įvairovę ir tautinių mažumų bendruomenių indėlį jų apylinkėje.
- Naujai atvykusiems vaikams teikiama skirtingos kokybės kalbos parama ir manoma, kad čia dominuoja „skubaus atvejo reakcija“. Klasės padėjėjai, tiek dvikalbiai, tiek kiti, dažnai tampa pagrindiniais anglų kalbos mokytojais naujai atvykusiems mokiniams. Daugiakalbiai tėvai negauna paramos iš mokyklų ar kitų viešųjų įstaigų priimant sprendimus dėl namuose vartojamos kalbos.

Bendravimas tarp namų ir mokyklos bei specialieji ugdymo poreikiai

- Būdami susirūpinę ar turėdami klausimų, dauguma tėvų jaučiasi patogiai kreipdamiesi į savo vaiko mokyklą, tačiau kai kurie susiduria su tokiomis kliūtimis, kaip nepasitikėjimas savimi bendraujant anglų kalba, nerimavimas, kad gali atrodyti „problematiški“ ar dėl darbo pamainų. Siekdamos įveikti kliūtis trukdančias bendrauti su tėvais, mokyklos sėkmingai pritaikė praktiką, kuri apima apsilankymus namuose ir šeimyninės paramos personalo įdarbinimą.
- Pranešimai iš mokyklos gali būti sudėtingi tėvams, kuriems anglų kalba nėra gimtoji kalba, turintiems žemesnį raštingumo lygį arba technologinių įgūdžių stoką. Atrodo, kad mokyklos turi skirtingas žinias apie prieinamas vertimo paslaugas ir šiam tikslui skiriamą finansavimą.
- Kai kurie tėvai kalbėjo apie riziką, kad galima nepastebėti specialiųjų ugdymo poreikių pas vaikus, kurių gimtoji kalba nėra anglų kalba, arba, kad mokyklos sunkiai pripažįsta susirūpinimą ar diagnozes. Yra numanoma, kad tautinių mažumų šeimoms gali kilti papildomi iššūkiai, gaunant paramą dėl specialiųjų ugdymo poreikių.

Rekomendacijos

Priėmimas į mokyklą

- Peržiūrėti: 1. standartines priėmimo į mokyklą procedūras, įskaitant perkėlimą iš vienos mokyklos į kitą ir paraiškų teikimo procesą; ir 2. priėmimo metų eigoje procesus, kad pašalinti tautinių mažumų ir migrantų šeimų patiriamą nelygybę.
- Plačiau paviešinti Tarpkultūrinio švietimo tarnybos daugiakalbiams asmenims skiriamus išteklius, dėl priėmimo į mokyklą.
- Keičiant prieglobsčio ieškančių ir pabėgėlių šeimų gyvenamąsias vietas, skirti prioritetą esamoms mokyklinėms vietoms, kad sumažinti trikdžius vaikų mokymuisi.

Mokyklos ir ugdymo programos patirtis

- Įvesti apmokymus prieš rasizmą ir šališkumą kaip pagrindinį mokytojų parengimo ir tobulėjimo elementą.
- Sustiprinti rasistinių patyčių mokyklose stebėjimo, pranešimo ir reagavimo į jas priemones ir paremti prevencinės praktikos įgyvendinimą, pavyzdžiui, dėl prieš rasistinio švietimo.
- Peržiūrėti ir sustiprinti kultūrinės ir religinės įvairovės vaizdavimą ugdymo programoje.
- Sudaryti mažumos tikėjimų atstovų patarimų grupę, kuri peržiūrėtų mokymą apie pasaulio religijas.
- Standartizuoti ir užtikrinti anglų kalbos teikimo kokybę, sukuriant aiškius progreso kelius ir finansuojant visapusiškus anglų kalbos mokymo ir antrosios kalbos ugdymo apmokymus.
- Teikti paramą tėvams, kad jie galėtų priimti kompetentingus sprendimus dėl dvikalbių vaikų auklėjimo.

Bendravimas tarp namų ir mokyklos bei specialieji ugdymo poreikiai

- Pirmenybę teikti investicijoms į iniciatyvas, kuriomis remiamas tėvų įsitraukimas į mokyklinę veiklą, mokyklose turinčiose dideles imigrantų ir atvykėlių populiacijas, įskaitant šeimyninės paramos paslaugų teikimą.

- Išplatinti ministerijos aplinkraštį, primenantį mokykloms apie vertimo paslaugas ir joms skirtą finansavimą.
- Paskleisti gaires įvairiomis kalbomis, dėl naudojimosi mokyklinėmis programėlėmis ir internetinėmis svetainėmis, ir suteikti prioritetą paprastosios anglų kalbos vartojimui bendraujant su tėvais.
- Užtikrinti, kad specialiųjų ugdymo poreikių teikimo peržiūroje būtų teikiamas prioritetas lygybės teisingumui nustatant ir remiant vaikus iš tautinių mažumų ir imigrantų šeimų, turinčius specialiųjų ugdymo poreikių.